

Hjemmelsmand til en i det paagældende Blad optagen, ikke med Forfatterens Navn forsynet Artikel eller Meddelelse. Det har forekommet os, at der ikke er nogen Grund til at skabe en saadan ny, hidtil ukendt Vidnefritagelse, som heller ikke er anbefalet af Kommissionen. Naar man gaar saa vidt, som man gør med Hensyn til Vidnepligten, saa at man f. Eks. ikke respekterer Lægers Diskretionspligt, og ikke respekterer de helligste Løfter om at hemmeligholde eller fortie noget, der er betroet en af andre, naar man altsaa i disse Tilfælde hævder, at Retsplejens Interesser maa gaa forud, og at de paagældende derfor, hvor ubehageligt det end kan være for dem, maa vidne, forekommer det mig, at det samme maa gælde i det Tilfælde, der her er Tale om. Der er ikke nogen særlig Grund, hvorfor den, der betror sig til en Redaktør eller Redaktionssekretær, skal være mere sikret end den, der betror sig til en Læge eller andre.

Det næste Ændringsforslag, som ikke er stillet af hele Udvalget, er Ændringsforslag Nr. 107, men det staar jo i Forbindelse med Nr. 112, saa at der ikke er Grund til at gøre det til Genstand for særlig Omtale. Ændringsforslagene under Nr. 112 og Nr. 113 dreje sig om Vidneeden. Som det vil ses, er der her tre Mindretal, nemlig to, som hver for sig bestaar af 7 Medlemmer, og et tredje, der kun bestaar af et Medlem, hvilket Medlem dog ikke stiller noget Ændringsforslag til Lovforslaget, idet han netop billiger dets Affattelse. De to førstnævnte Mindretal, hvis Forslag altsaa findes under Nr. 112 og Nr. 113 ere egentlig kun uenige om det ene Punkt, der allerede under Sagens første Behandling spillede en Rolle, nemlig om Vidneeden skal aflægges før, end Forklaringen er afgiven, eller efter. I andre Henseender komme Forslagene hinanden saa nær, at det *for saa vidt* vil være ligegyldigt, hvilket af dem der bliver vedtaget. Det Mindretal, hvortil jeg hører, Mindretallet under Nr. 112, foreslaar, at Eden skal aflægges inden Forklaringen, og med Hensyn til Grundene hertil kan jeg i det hele henholde mig til, hvad jeg allerede under første Behandling bemærkede. Jeg tror, det kun vil tjene til at vidtløftiggøre Vidneafhøringen og derigennem svække den mundtlige Forhandlings Liv, naar Vidneeden først skal aflægges, efter at Forklaringen har fundet Sted. Thi i saa Fald vil Fremgangsmaaden jo blive den, at Vidnet begynder

med at afgive sin Forklaring, og at denne bliver protokolleret. Derefter vil der blive sagt til Vidnet: Tør du nu ogsaa aflægge Ed paa alt, hvad du har forklaret, og saa vil det meget ofte hænde, enten at Vidnet af egen Drift bliver vaklende, eller at Sagførerne eller Parterne, af hvilke jo i Reglen den ene vil være interesseret i at odelægge Beviset for den anden, ville forsøge paa at vække Skrupler hos Vidnet ved at sige til det: Er du nu ogsaa vis i din Sag? Og der vil da udspinde sig en Diskussion med Hensyn til, hvad Vidnet tør, og hvad det ikke tør gøre Ed paa, og dette vil i høj Grad skade den mundtlige Forhandlings Liv og spille Rettens Tid, i mange Tilfælde vistnok til ingen Nytte. Det er jo nemlig ikke saa, at Vidnet, naar det aflægger Ed før Forklaringen, ikke under denne, inden den er tilendebragt, skulde kunne tage et eller andet tilbage, som det ikke tør beedige. Dette kan meget godt ske, thi Eden refererer sig kun til, hvad Vidnet til sidst tør fastholde. Naar det, inden Forklaringen er endt, selv siger: Ja, det vil jeg dog ikke gerne gøre Ed paa eller ikke betragte min Ed som aflagt paa, vil ingen kunne gøre det noget i den Anledning. Det er noget, som meget ofte sker andre Steder, hvor Eden aflægges i Forvejen. Det er saaledes nærmest af Hensyn til Proceduren, at vi have ment, at det vilde være rigtigst at blive ved dette, som jo for Resten ogsaa oprindeligt var foreslaaet af Regeringen, nemlig at Eden aflægges, forinden Vidnet afhøres, saa at den efterfølgende Forklaring refererer sig til den en Gang aflagte Ed. Det forekommer mig ogsaa, at man med Hensyn til dette Punkt maa tage noget i Betragtning, at man saa godt som alle andre Steder, hvor man har mundtlig Forhandling, forholder sig, som af os foreslaaet. Det er saaledes Reglen baade i England, Frankrig og Tyskland, og vel er det ikke Tilfældet efter den ny norske Proceslov, men det maa jo erindres, at det kun er Straffe-processen, den angaar; der er endnu ikke fremkommet nogen ny norsk Civilproceslov, og derfor er det vel tvivlsomt, hvorvidt man vil forholde sig paa samme Maade med Hensyn til den. I hvert Fald er det klart, at Protokolleringen af Vidneforklaringerne, som jo altid vil blive en ubehagelig Klods om Benet paa den mundtlige Procedure, har meget mere at betyde i civile Sager, hvor der er Appel af Bevisspørgsmaalet, end i kriminelle. Derfor vil ogsaa Drøftelsen af, hvad der skal anses for endelig forklaret og hvad ikke, skade